

Ciudadà Sobrequés

GUILLEM MOLLA

Amb motiu del centenari del naixement de l'eminent historiador Santiago Sobrequés i Vidal, Girona retia homenatge a un dels seus personatges cabdals amb una exposició al Museu d'Història de la Ciutat titulada «Santiago Sobrequés i Vidal. Un compromís amb Girona», comissariada pels també historiadors Jaume Sobrequés Callicó i Mercè Morales. En aquest marc, els mateixos autors editen *Santiago Sobrequés i Vidal. Historiador, professor i ciutadà (1911-1973)*, un volum que, tot i no tractar-se necessàriament del catàleg, manté el contingut dels nou àmbits que reproduïa la mostra.

La infantesa i la família, la formació i la guerra, la docència i l'acadèmia, l'arrelament gironí i la resta d'espais que es podien visitar al museu són ara les pàgines d'un llibre de gran format i de gran valor documental, il·lustrat amb profusió de materials provinents del ric arxiu personal de la família Sobrequés, que contextualitzen el seu periple vital i que complementen, sobretot en l'aspecte gràfic, la biografia *Santiago Sobrequés i Vidal. La història al servei d'un país* (2011), del professor d'història contemporània Josep Clara Resplandis. Els curadors de l'obra no només hi han aplegat fotografies familiars i de la Girona de l'època, sinó també actes, informes, notes, dietaris, articles, partitures, cobertes de llibres i retrats, com el dibuix que li va fer Lluís Pallarès el març de 1939 quan era al camp de concentració de Santander. Així mateix, s'hi consignen els fragments més significatius de la llarga correspondència amb Jaume Vicens Vives, clau per entendre la seva trajectòria professional, i altres personatges com Pau Casals, Pere Bosch i Gimpera, Ramon d'Abadal, Martí de Riquer, Robert Brian Tate, Pierre Vilar o Thomas N. Bisson.

El volum, doncs, ressegueix els fets més rellevants de la trajectòria intel·

lectual, docent i cívica de Sobrequés des d'una perspectiva triple, i alhora indestruïble, que ja es reflecteix en el subtítol del llibre: «Historiador, professor i ciutadà». Compta, a més, amb una completíssima aproximació biogràfica a càrrec del catedràtic medievalista Josep M. Salrach, en què explica tant l'abast de la seva obra científica com el «compromís indestruïble» amb Girona. És aquesta fidelitat un aspecte que els autors del llibre destaquen especialment i és, de fet, l'apartat que ocupa més planes. I és que, al parer del mateix Sobrequés, l'historiador és un producte de la societat del seu temps que no només estudia i escriu la història, sinó que també, i sobretot, ha de servir la seva comunitat de la mateixa manera que ho fa qualsevol altra persona de qualsevol altre ofici: «No és un home que contempli la societat estant-ne al marge. No pot evadir-se dels problemes i preocupacions de la societat en què viu. Si ho fes, a part de les responsabilitats com a ciutadà o com a —si ho fos— creient, podria ser, tal volta, un erudit, però mai un historiador.»

Aquestes paraules, escrites poc abans de la seva mort l'estiu de 1970,

L'historiador és un producte de la societat del seu temps que no només estudia i escriu la història, sinó que també, i sobretot, ha de servir la seva comunitat de la mateixa manera que ho fa qualsevol altra persona de qualsevol altre ofici

Santiago Sobrequés i Vidal. Historiador, professor i ciutadà (1911-1973)

Edició a cura de Jaume Sobrequés Callicó i Mercè Morales Montoya. Amb la col·laboració de Xavier González Toran. Editorial Base. Barcelona 2011

resumeixen l'ideal de vida de Santiago Sobrequés i, també, l'esperit del llibre dedicat a la seva persona. Si bé les diverses veus que conformen el volum planyen la pèrdua irreparable de Sobrequés en plena maduresa professional, poc abans de la mort del dictador i quan tenia només seixanta-un anys, també reivindiquen l'enorme llegat cultural que, malgrat això, va representar el seu incansable activisme i la seva obra per a Girona i Catalunya. Tant és així que Salrach l'acaba definint com un «clàssic de la historiografia catalana» i Narcís-Jordi Aragó, que tanca el volum amb una «Evocació final», com un «punt de referència obligat per a la defensa de la ciutat i del país»